

*Подвойська О. В.,**кандидат філологічних наук, доцент,**завідувачка кафедри іноземних мов**Херсонського національного технічного університету*

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ІНСТРУКЦІЙ ДО МЕДИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ

Анотація. Запропонована стаття присвячена виявленню специфіки перекладу українською мовою текстів німецькомовних інструкцій до медичного обладнання. Основною метою постає встановлення мовних та структурних особливостей досліджуваних текстів з огляду на їхнє відтворення під час перекладу. Серед типових ознак текстів інструкцій виокремлюються їхні чітка структурованість, шаблонність тексту, імперативний характер, певний набір притаманних мовних засобів. Для інструкцій з експлуатації медичного обладнання характерне поєднання описових, пояснювальних, керівних і рекомендаційних частин тексту, які необхідно зберігати або адаптувати під час перекладу українською мовою. До лексичних особливостей досліджуваних текстів належить насамперед використання термінології, представленої, зокрема, вузькоспеціалізованими термінами, загальномедичними, загальнотехнічними, загальнонауковими та термінологізованими загальноживаними словами, що зазвичай перекладаються еквівалентами. Серед морфологічних особливостей слід назвати використання складних слів, найбільшу складність під час перекладу яких зумовлюють складні прикметники, що в більшості випадків перекладаються описово, а також поширення конверсії, зокрема субстантивациї, через наявність у цих текстах такої бажаної риси, як номінальність та ад'єктивациї дієприкметників I та II, які іноді змінюють під час перекладу своє граматичне значення. Головною передумовою перекладу словосполучень, наявних у досліджуваних текстах, є необхідність визначення їхньої цілісної форми і, відповідно до неї, виконання перекладу не окремих елементів, а як єдиного цілого, незважаючи на те, що це за словосполучення – сталі чи вільні. Граматичні особливості представлені вживанням модальних дієслів «*dürfen*» та «*können*», часто із запереченням «*nicht*» зі значенням *дозволу/заборони*, та складних прикметників і дієприкметників. До синтаксично-стилістичних особливостей інструкцій до медичного обладнання належить вживання прийменниково-іменникових конструкцій, пасивних конструкцій, складнопідрядних речень, які вимагають через відмінність мов цілісних, насамперед граматичних, перетворень під час перекладу.

Ключові слова: інструкція до медичного обладнання, переклад, мовні особливості, термін, еквівалент.

Постановка проблеми. Світові глобалізаційні процеси ставлять перед людиною нові проблеми і завдання, вимагають подальшого розвитку професійних знань та умінь. У сучасному світі здійснюється активна співпраця і міжнародний обмін досвідом в усіх сферах людської діяльності і життя, в тому числі і у сфері медицини та охорони здоров'я. У свою чергу це актуалізує виконання якісного перекладу медичної

документації та інструкцій медичного обладнання. За словами Н.М. Гавриленко, інструкцію вважають одним із найбільш простих письмових жанрів спеціального дискурсу [4, с. 115], проте міра їх перекладності доволі висока, як зазначає І.С. Алексєєва [1, с. 108]. Втім, «легкість» у процесі перекладу тексту інструкції зумовлена, як правило, знанням особливостей жанру й умінням дотримуватися норм тексту, прийнятих у текстовій комунікації реципієнта.

Метою статті є виявлення специфіки перекладу німецькомовних текстів інструкцій до медичного обладнання, а саме встановлення основних рис досліджуваних текстів оригіналу та їх відтворення під час перекладу на українську мову.

Виклад основного матеріалу. Інструкцію як жанр традиційно відносять до офіційно-ділового стилю. А отже, жанру інструкції притаманні й основні риси цього стилю. Серед типових ознак текстів інструкцій називають чітку структурованість і навіть іноді шаблонність тексту, імперативний характер, певний набір притаманних мовних засобів.

Саме слово «інструкція» прийшло з латинської від слова *instructio/ повчання*, похідного від дієслова *instruere/наставляти, навчати* [2]. У загальних рисах інструкцію можна охарактеризувати як документ офіційно-ділового стилю, мовне оформлення якого на всіх рівнях характеризується високим ступенем стандартизації, що забезпечує економічність у написанні та сприйнятті даного типу тексту [6, с. 96–98]. Також, за словами Роготневої О.М., документ – це текст, що керує діями людей і що характеризується юридичною значимістю. Звідси випливають, згідно з автором, і підвищені вимоги до точності, що не допускає іншого тлумачення [7, с. 18], тому для перекладу текстів інструкції медичного обладнання необхідно бути знайомим із правилами написання даного тексту, мати відповідну лінгвістичну підготовку та володіти відповідною базою фахової лексики.

Аналізуючи структуру досліджуваних текстів, можна стверджувати, що для інструкцій з експлуатації медичного обладнання характерне поєднання описових, пояснювальних, керівних і рекомендаційних частин тексту, які у свою чергу необхідно зберігати та адаптувати під час перекладу українською мовою. Відповідно до німецького промислового стандарту «DIN 8418» 1974 року та до ГОСТу 2.601-2013 «ЕСКД. Експлуатационные документы» інструкції повинні містити такі компоненти: дані про продукт (наприклад, інформацію про його продуктивність та здатність до експлуатації); вимоги до установки (наприклад, запобіжні пристрої, які користувач повинен заздалегідь передбачити); вказівки з транспортування, установки і збірки, монтажу; керівництво з експлуатації (наприклад, введення в експлуатацію); вимоги до технічного обслуговування (наприклад,

керівництво з ремонту) [5, с. 21; 9, с. 54]. Ці документи описують загальні стандарти інструкцій як для німецької, так і для української та російської мов, тому їх використання є актуальним під час перекладу інструкцій медичного обладнання залежно від того, з якої мови здійснюється переклад.

З огляду на вищесказане розглянемо зазначені особливості на прикладі інструкції апарату ЕКГ «MAC 600» британської компанії «GE Healthcare».

Вступна частина презентує короткий опис призначення даної інструкції: *Die in diesem Handbuch enthaltenen Informationen gelten nur für das MAC 600 Ruhe-EKG Analysesystem in Verbindung mit der Software-Version 1.0.* – Інформація, яка міститься в даному керівництві, стосується лише системи аналізу ЕКГ MAC 600 у поєднанні з програмним забезпеченням версії 1.0. [12, с. 2]. Далі в інструкції зустрічаються загальні вказівки зі спеціально виділеними заголовками, що візуально структурує текст, наприклад: *Einleitung – Вступ; Allgemeine Informationen zum Gerät – Загальна інформація про пристрій; Aufzeichnen eines EKGs – Запис ЕКГ.*

Особливу увагу компанія просить звернути на низку вимог безпеки, кожна з яких починається з підзаголовка *WARNHINWEIS – ЗАСТЕРЕЖЕННЯ/УВАГА; BATTERIEBETRIEB – Falls die Unversehrtheit der Erdungsleitung nicht garantiert werden kann, muss das Gerät per Batterie betrieben werden.* – ЕКСПЛУАТАЦІЯ БАТАРЕЇ – Якщо цілісність лінії заземлення не може бути гарантована, пристрій повинен живитися від акумулятора [12, с. 7]. Даний приклад також чітко показує необхідність не тільки у відтворенні змісту, збереженні мовних структур під час перекладу, але й у передачі оформлення текстових одиниць у мові перекладу. Виділені великим шрифтом підзаголовки слугують орієнтирами, тому вони під час перекладу українською мовою потребують аналогічного оформлення.

Основна частина інструкції апарату ЕКГ передбачає собою детальний опис пристрою і введення до роботи з ним, наприклад: *Markieren Sie im Menü Systemsteuerung den Punkt Speichern, und drücken Sie die Eingabe-Taste, um die an den Parametern der Systemsteuerung vorgenommenen Änderungen zu speichern.* – З меню панелі керування виділіть Зберегти та натисніть клавішу **Enter**, щоб зберегти зміни, внесені в параметри Панелі керування [12, с. 126]. Слід зауважити, що в даному прикладі в тексті оригіналу пункт *Speichern* виділений курсивом, що дозволяє читачеві швидко зорієнтуватися та швидко його знайти на панелі керування, тоді як назва клавіші на клавіатурі **Eingabe** була виділена напівжирним шрифтом для того, щоб читач міг зрозуміти, що на даний момент йдеться саме про клавішу, а не про команду на моніторі. Ці особливості оформлення інструкції вимагають чіткого дотримання та перенесення їх у текст перекладу, звертаючись при цьому також й до норм і узусу української мови. Наприклад: словосполучення «Eingabe-Taste» дослівно перекладається як «кнопка введення», але більш доречним вбачається переклад «клавіша Enter», тому як адресант більш знайомий саме з такою назвою клавіші на клавіатурі персонального комп'ютера та інших приладів.

Лексичні особливості досліджуваних текстів виражаються насамперед у насиченості термінологією, майже 52% усього тексту інструкцій становлять терміни, зокрема вузькоспеціалізовані терміни, загальномедичні, загальнотехнічні, загальнонаукові і термінологізовані загальнонавживані слова.

Труднощі під час перекладу термінології та спеціальної лексики є однією з головних перешкод для комунікації у сфері науки, тому дослідження в цій сфері мають актуальне значення, оскільки медицина, її техніка та технології постійно розвиваються та удосконалюються.

На основі аналізу інструкцій медичного обладнання була виявлена велика кількість термінологічної лексики німецького (*Erkrankung*, f «захворювання», *Herzton*, f «серцебиття»), латинського (*Status localis* «місцевий стан»), грецького походження (*Anamnese*, f «анамнез», тобто *відомості про початок і розвиток захворювання*), а також похідні та складні найменування, що складаються як із німецьких, так і з іншомовних структурних елементів (*Liquoruntersuchung*, f «дослідження/аналіз рідини (спинномозкової)»; лат. *Liquor* + нім. *die Untersuchung*). Під час перекладу лексичних одиниць досліджуваних текстів слід брати до уваги передусім наявні еквіваленти, а за їх відсутності – структурні та семантичні особливості їхньої будови і, звичайно, контекст у мові оригіналу. Всі виявлені у досліджуваних текстах лексичні одиниці утворені за характерними для німецької мови словотворчими моделями: **словоскладанням, деривацією: суфіксацією, префіксацією, конверсією**, широко представлені також **аббревіація, утворення словосполучень та запозичення**.

Словоскладання як найбільш продуктивний спосіб словотвору в німецькій мові, взагалі, є надзвичайно продуктивним і в найменуванні спеціальних понять через можливість найбільш точно і компактно виразити їх мовними засобами, чим пояснюється наявність значної кількості складних термінологічних одиниць у досліджуваних текстах, напр., *Signalqualität, Anschluss- und Exportoptionen, Entscheidungsfindung, Vertriebsbeauftragten*. Як показує аналіз за безпосередніми складниками, найбільшу кількість виявлених складних термінів утворюють двокомпонентні детермінативні складні слова, алгоритм перекладу яких за відсутності прямого відповідника є досить чітким – остання основа є головною, перша є її атрибутом. Проте іноді цей спосіб є лише першим кроком для розуміння спеціального поняття, що виражається засобами мови оригіналу, і лише контекстуальний аналіз та розширення фонових знань надають змогу еквівалентно передати це поняття засобами мови перекладу, використовуючи, наприклад, описовий спосіб, переклад аналогом, генералізацією чи, навпаки, конкретизацією тощо. Наприклад, лексема *geschlechtsspezifisch* має у мові перекладу лише контекстуальні відповідники *гендерний*, що не зовсім відображає контекстуальне значення в тексті оригіналу, в дослівному перекладі отримаємо *специфічний щодо статі*; аналіз контексту *Geschlechtsspezifische Interpretation* та відповідні фонові знання дозволяють правильно зрозуміти зміст та відтворити його у перекладі: *розшифрування електрокардіограми залежно від статі пацієнта*. Найбільшу складність під час перекладу зумовлюють складні прикметники, що мають саме термінологічний характер. Вони зазвичай не мають прямих відповідників та вимагають під час перекладу окремої уваги, найчастіше їх перекладають описово – словосполученням, напр.: *des applikationsgerätespezifischen Adapters – адаптера, підходящого для роботи пристрою*.

Суфіксальна модель, що досить продуктивна для утворення як загальнонавживаної, так і термінологічної лексики, характеризується у досліджуваній лексиці залученням питомих та запозичених суфіксів, наприклад, такі лексичні одиниці:

Extrem-it-ät-en, pl «кінцівки», *Atm-ung*, f «дихання», *schmerz-los* «безболісно», *station-är* «стаціонарно» утворено суфіксами як німецького походження (**-ung, -los**), так і запозиченими з інших мов – латинської та французької (**-är, -ät**), грецької (**-it**).

Префіксальний спосіб словотворення, покладений в основу утворення термінологічної лексики досліджуваних текстів, виявляє ті ж самі ознаки, що і суфіксальний, пор.: *An-fall*, m «напад, припадок», *Un-ruhe*, f «занепокоєння», *ab-geschnitten* «усічений». Зазвичай термінологічні одиниці, утворені таким способом, мають відповідники у мові перекладу і не спричиняють проблем під час перекладу.

Конверсія як вид деривації, загалом, широко представлена у німецькій мові, проте є більше продуктивною саме у фахових текстах, зокрема, такий її різновид, як субстантивізація, через наявність у цих текстах такої бажаної риси, як номінальність, напр., *beim Auspacken; Ein Nichtbeachten dieses Hinweises, das Erfassen, Drucken, Speichern und Übertragen von EKG-Daten* тощо. Щодо перекладу таких лексичних одиниць слід брати до уваги, що не завжди є можливість, так само як і необхідність, перекласти відповідною граматичною формою у мові перекладу, пор.: *Ein Nichtbeachten dieses Hinweises – недотримання цієї інструкції, beim Auspacken – розпаковуючи*. Продуктивною моделлю конверсії у досліджуваних текстах також є ад'єктивізація дієприкметників I та II, що пояснюється необхідністю максимально точно виразити поняття ознакою його дії, напр.: *beschriebene Arbeitsweise – описуваної спосіб роботи, eingewiesenes Personal – проінструктований персонал, angeschlossenen Patienten – пацієнт, приєднаний до апарату, das zu entsorgende Gas – газ, що необхідно утилізувати, zu benutzende Verbindung – з'єднання, що використовується* тощо. Надані приклади демонструють як переклад прямим відповідником – дієприкметником, так і описовим способом, через відсутність відповідних граматичних форм та можливість викривлення змісту.

Абревіатурні моделі надзвичайно широко представлені як у текстах інструкцій до медичного обладнання, так і взагалі медичної тематики. Насамперед це пояснюється необхідністю економії мовних зусиль у фаховій комунікації, особливо під час використання часто вживаних понять, які мають складену структуру у своїй номінації. В аналізованих текстах було виявлено такі види скорочень:

а) ініціальні абревіатури, або складноскорочені слова: *CT / Computertomogramm, n – КТ/комп'ютерна томограма; EKG / Elektrokardiogramm, n – ЕКГ/електрокардіограма; EEG / Elektroenzephalogramm, n – ЕЕГ/електроенцефалограма;*

б) складовими складними словами: *CT-Bild / Computertomogrammbild, n – знімок комп'ютерної томограми/знімок КТ; VP-Shunt, m – вентрікулоперітоналний шунт/VP-шунт; IFA / Immunfermentanalyse, f – ІФА/імуноферментний аналіз.*

За поданими вище прикладами можна помітити, що німецькомовні абревіатурні моделі мають еквіваленти і в українській мові. За їх відсутності ключовим аспектом під час їх перекладу є розшифрування, яке значно покращить сприйняття тексту перекладу в разі ознайомлення з інструкцією медичного обладнання.

З огляду на специфіку аналізованих текстів можна говорити про повний збіг денотативних значень окремих лексичних одиниць німецької та української мов. Запропоновані еквіваленти

представлені найчастіше вузькоспеціальними термінами. Вони завжди є однозначними, а тому не викликають труднощів під час перекладу.

Як вже було зазначено вище, серед частотних та продуктивних моделей карбування виявлених термінологічних одиниць є словосполучення. Як показують статистичні дослідження, терміни-словосполучення становлять найбільшу кількість у складі терміносистем – вони поряд із термінами-складними словами, зокрема в німецькій мові, презентують найоптимальніший спосіб вираження спеціального поняття, бо зрозуміло: чим більше ознак міститься у найменуванні, тим точніше воно виражає поняття, напр.: *die akzeptablen Ober- und Untergrenzen des atmosphärischen Drucks – допустимі максимальні та мінімальні значення атмосферного тиску, Rohrleitungssysteme für medizinische Gase – системи трубопроводів медичних газів, medizinisches Vakuum als externe Gasversorgung – медичний вакуум як зовнішня система газопостачання, mittels der Halterung an die Befestigungsschiene – фіксацією на спеціальну шину*. Головною передумовою перекладу термінологічних словосполучень вбачаємо необхідність визначення їхньої цілісної форми і, відповідно до неї, виконання перекладу не окремих елементів, а як єдиного цілого, незважаючи на те, що це за словосполучення – стале чи вільне. Оскільки не завжди переклад складників надає у результаті прямий еквівалент, такий послівний переклад може лише допомогти зрозуміти зміст, але наступним кроком повинен бути пошук еквівалента для нього у мові перекладу, пор.: *durch äußere Einflüsse* – послівно: *через зовнішній вплив*; еквівалентом: *чинниками зовнішнього впливу*.

До низки синтаксично-стилістичних особливостей інструкцій медичного обладнання належить вживання прийменниково-іменникових конструкцій, пасивних конструкцій, складно-підрядних речень, наприклад:

1. Прийменник + артикль + віддієслівний іменник, які є ознакою номінального стилю, характерного для тексту документів: *während des Betriebs – під час роботи, vor der (ersten) Zubereitung – перед (першою) експлуатацією; bei Betrieb – під час експлуатації* тощо. Аналіз досліджуваних текстів виявляє, що такі синтаксично-стилістичні конструкції є загальноприйнятими для будь-якої інструкції з експлуатації, в тому числі з медичного обладнання, та є шаблонними як для німецької, так і для української мови, що зумовлено передусім тяжінням таких текстів до номінального стилю.

2. Складнопідрядні речення взагалі є звичайним явищем у фахових текстах та документах, оскільки допомагають точно виразити різні типи змістовних зв'язків. У текстах інструкцій до медичного обладнання, зокрема, були виявлені такі поширені види підрядних речень: підрядні речення часу, а саме задля вираження послідовності дій: *Nachdem der Netzstecker gezogen oder ... – Після того як штекер було вийнято або ...* [12, с. 31], та підрядні речення умови (як сполучникові, так і безсполучникові), які є дуже важливим засобом вираження умови в усіх текстах інструкцій: *...wenn es von nicht autorisiertem Personal repariert oder gewartet wurde. – ...у випадку, якщо вона була відремонтована або обслуговувана неавторизованим персоналом* [14, с. 26]. Крім того, застосовуються також підрядні означальні, які часто конкурують зі своїми граматичними синонімами – поширеними означеннями, та використовуються для більш точного опису певних характеристик, особливостей тощо, напр.: *Geräte, die für die Anwendung im Notfall vorgesehen*

sind, ... – Пристрої, призначені для експлуатації в екстрених випадках, ... ; зустрічаються також підрядні мети та їхні синонімічні форми, зокрема інфінітивні звороти з, напр.: *damit sich am Anwendungsstandort kein Kondenswasser bildet* – задля уникнення конденсату на місці застосування; *Um die Sicherheit der Patienten zu gewährleisten, ...* – задля безпеки пацієнта ...; *um das EMI-Risiko für medizinische Geräte zu verringern und eine EMV zu erreichen* – для зменшення ризику електромагнітних перешкод та забезпечення ЕМС. В українських текстах інструкцій для вираження цього граматичного значення частіше використовуються прийменникові конструкції з відповідними вербалізованими іменниками задля економії мовних зусиль та можливості точного та більш конкретного вираження мети, що і пояснює вибір під час перекладу саме їх як еквівалентів до німецьких граматичних конструкцій з відповідним значенням.

3. Вживання пасиву і конкуруючих з ним форм надають текстам інструкції безособовості та узагальненості, а отже, сприяють конкретизації тексту, наприклад: *Der Verschiebeantrieb lässt sich so einstellen, dass ... die Hubgeschwindigkeit kann nunmehr ... vermindert werden* – Привід подачі можна налаштувати так, що ... швидкість підіймання може бути ... зменшена [12, с. 32]. *Geräte, ..., sind so zu befestigen, ... – Пристрої, ..., слід закріпити таким чином, ...*

В аналізованих текстах інструкцій було виявлено також певні граматичні особливості, що зумовлюють саме їхню специфіку, зокрема:

1. Вживання модальних дієслів «*dürfen*» та «*können*», часто із запереченням «*nicht*», що несе значення заборони або неприпустимості: *Komponenten des Altgerätes dürfen nicht weiter verwendet werden* – Не можна далі використовувати елементи старого пристрою [12, с. 74]. Слід зауважити, що конструкція «*dürfen nicht*» в інструкціях медичного обладнання перекладається зазвичай безособовими модальними конструкціями. У даному прикладі для передання неприпустимості в тексті слугує дієслово «*не можна*», що виражає значення «*не дозволяється*». Дієслово «*können*» на відміну від цього надає значення «*можливості/неможливості*», що і бажано зберегти під час перекладу, напр.: *Das Passwort zum Löschen von Dateien kann nicht geändert werden...* – Пароль для видалення файлів неможливо змінити... [12, с. 5].

2. Використання складних прикметників та дієприкметників, на кшталт «*schreibgeschützt*», що надають тексту лаконічності й точності. Наприклад: *Um Daten auf der SD-Karte zu speichern oder Daten von der SD-Karte zu löschen, bewegen Sie den Schieber zurück in die nicht schreibgeschützte Position.* – Для збереження або вилучення даних з SD-карти перемістіть повзунок у положення, не захищене від запису; *Ihr Gerät ist nun betriebsbereit.* – Тепер ваш пристрій готовий до використання [12, с. 48]. Як видно з прикладів, в українській мові немає таких мовних можливостей, а отже, під час перекладу застосовується описовий переклад із трансформацією членування.

Таким чином, через певні розбіжності у граматиці двох мов, а саме у синтаксичній та морфологічній будовах, дуже часто доводиться під час перекладу використовувати різного роду трансформації, що підтверджують попередні приклади. Перетворення, що здійснюються тоді у процесі перекладу, поділяються, як відомо, на 4 елементарні типи:

1) перестановка (під час перекладу лексичні елементи міняються місцями);

2) заміна (наприклад, іменник замінюється у перекладі на прикметник, а прикметник – на дієслово тощо);

3) додавання, що полягає в залученні під час перекладу лексичних елементів, відсутніх в оригіналі, з метою правильної передачі змісту мовної одиниці оригіналу та задля дотримання мовленнєвих і мовних норм, що існують у культурі мови перекладу;

4) вилучення – усунення в тексті перекладу тавтологічних лексичних елементів. Ці види перетворень можуть поєднуватися один з одним, набуваючи при цьому характеру складної, комплексної трансформації [3].

Окрім знання зазначених трансформацій та вмій правильного і доцільного їх використання, переклад медичних текстів, і насамперед текстів інструкцій, вимагає від перекладача достатнього рівня обізнаності у відповідній галузі знань та чіткого дотримання норм мови, на яку здійснюється переклад, через насиченість науковою термінологією та спеціальною лексикою. Ми згодні з думкою Н.М. Гавриленко, яка вважає, що найбільш прийнятними для функціонування в медичній термінології вважаються ті слова, які визнані більшістю спеціалістів, зрозумілі всім та відображають суть явища або предмета. Сислове значення терміна в медицині лише тоді стає загальним надбанням, коли воно зафіксовано за допомогою чіткого терміна, що не припускає різних тлумачень, є простим та однозначним [4].

Для оригінальних текстів інструкцій до медичного обладнання у більшості випадків не існує шаблонної структури, а кожна з досліджуваних інструкцій містить свій специфічний виклад інформації.

Висновки. Отже, переклад медичної інструкції вимагає як лінгвістичних, так і медичних та технічних знань, є досить складним для виконання, оскільки він насичений не тільки термінами, а й аббревіатурами та складними граматичними конструкціями. Під час роботи з текстами мови-оригіналу перекладач насамперед керується своїм розумінням тексту, збирає інформацію, необхідну для повного та точного перекладу тексту, а вже потім починає переклад. Він повинен особливо уважно стежити за повноцінністю мови-перекладу, переклад повинен повністю відповідати нормам інструкцій з експлуатації, в тому числі й інструкцій з медичного обладнання. Основні принципи перекладацької практики також пов'язані з правомірністю застосування низки технічних прийомів, що забезпечують досягнення більш високого рівня еквівалентності.

Подальшою перспективою наукового пошуку у вибраному напрямі може бути дослідження тематичних полів лексики інструкцій медичного обладнання та особливостей їх відтворення в українських перекладах.

Література:

1. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика : учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. Санкт-Петербург : Союз Перспектива, 2008. С. 176.
2. Большой словарь иностранных слов / сост. А.Ю. Москвин. Москва : ЗАО Изд-во Центрполиграф; ООО «Полюс», 2001. 816 с.
3. Бреус Е.В. Основы теории и практики перевода. Москва, 2010. 207 с.
4. Гавриленко Н.Н. Понять, чтобы перевести: перевод в сфере профессиональной коммуникации. Москва : Научно-техническое общество академика С.И. Вавилова, 2010. Книга 2. С. 115–118.

5. Д'яков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основы терминотворения. Київ, 2010. С. 9–16 ; С. 98–112.
6. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу. Вінниця : Нова книга, 2016. С. 37–53.
7. Роготнева Е.Н. Документная лингвистика: сборник учебно-методических материалов. Томск : Изд-во ТПУ, 2011. 84 с.
8. Электрокардиограф MAC 600. Инструкция пользователя.
9. DIN 8418 – Technische Erzeugnisse. Angaben in Gebrauchsanleitungen und Betriebsanleitungen. Berlin, 1974. 45 S.
10. GE Healthcare Deutsch © 2009 General Electric Company. Alle Rechte vorbehalten. MAC 600 Ruhe-EKG Analysesystem Bedienungsanleitung.
11. Leistung trifft auf Ergonomie – ACUSON X300 Premium Edition
12. MAC 2000 EKG-Analysesystem Ideal für den Einsatz in Klinik / Krankenhaus
13. Pelka R. Sprachliche Aspekte von Bedienungsanleitungen technischer Geräte und Maschinen. *Siegfried Grosse, Wolfgang Mentrup. Anweisungstexte.* Tübingen, 2009. S. 74–103.
14. Technology Innovated Medicine, ORS Clean Air gebrauchsanweisung.

Podvoiska O. Peculiarities of the translation of German-language medical equipment operation manuals

Summary. The proposed article is devoted to revealing the peculiarities of translating texts of German-language operation manuals to medical equipment into Ukrainian. The main purpose is to establish the linguistic and structural features of the texts being studied with a view to their reproduction in translation.

Among the typical features of the operation manuals are their clear structure, text conventionality, imperative nature,

a particular set of inherent linguistic means. Operation manuals to medical equipment are characterized by a combination of descriptive, explanatory, guidance and recommendation parts of the text, which are to be kept or adapted when translated into Ukrainian. The lexical features of the studied texts include, first of all, the use of terminology, represented in particular by highly specialized terms, general medical, general technical, general scientific and terminologized common words, which are usually translated by equivalents. Among the morphological peculiarities are the use of compound words, where the most difficult is the translation of complex adjectives, which in most cases are descriptively translated, as well as the incidence of conversion, including substantiation due to the presence in these texts of such a desirable characteristic as nominalization and adjectivation of participles I and II, which sometimes change their grammatical meaning when translated. The main prerequisite for the translation of terminological phrases in the texts under study is the need to define their integral form and, accordingly, to translate them not as separate elements, but as an integral whole, regardless whether it is a set expression or free word combination. The grammar features are represented by the use of the modal verbs “*dürfen*” and “*können*”, often with a negation of “*nicht*” with the meaning of *permission/prohibition*, and complex adjectives and participles. Syntactic and stylistic features of the operation manuals to medical equipment include the use of prepositional noun constructions, passive constructions, complex sentences, which require coherent, primarily, grammatical transformations in translation due to the difference of languages.

Key words: operation manual to medical equipment, translation, language peculiarities, term, equivalent.